

Hoofdstuk 51

Lieve kleinkinderen,

Vroeger kende ik een lieve, oude vrouw, die tien kinderen had. Allemaal waren ze volwassen en ook hadden ze allemaal een goede baan en geen geldgebrek, zoals zij eerder wel had gehad. Haar man was al een aantal jaren geleden overleden.

Wat was zij blij, wanneer één keer per jaar haar kinderen, alle tien, op haar verjaardag kwamen. Eén groot feest.

En toch? Te midden van haar tien feestvierende kinderen miste zij er één.

Haar eerste baby leefde niet toen het geboren werd. En dat gemis van een kind dat overleden was, dat raakte zij nooit kwijt. Eén van haar kinderen was er niet meer....

Hoofdstuk 51 - De Vader, die twee zonen had. - Lukas 15 : 11 - 32

Ergens in het land Israël woonde een boer die twee zonen had. Toen de beide jongens groot waren, moesten ze meehelpen op het land. Ja, de boer kon zijn zonen heel goed gebruiken. Wel had de boer ook veel slaven, maar als het erg druk was dan moest hij zelfs landarbeiders extra in dienst nemen.

Voor de oudste zoon vond dit boerenwerk prachtig. Hij genoot ervan om op de boerderij bezig te zijn. Niets was hem te veel. Met veel trouw en plichtsbesef hielp hij zo veel als hij maar kon.

De mensen vonden dat deze boer het maar goed getroffen had met zijn oudste zoon. Nee, de mensen konden niet weten dat deze zoon niet uit liefde zo hard voor zijn vader werkte. Deze oudste zoon wist heel goed dat hij later een dubbel deel van de erfenis zou krijgen. Dit gegeven was hem nooit uit zijn gedachten. Elk kalfje, elk lammetjes dat geboren werd, elk stuk land dat erbij gekocht werd en elk geldstuk dat veilig opgeborgen werd voor later, dat maakte zijn erfenis alleen maar groter, wanneer zijn vader zou komen te overlijden.

De jongste zoon had een totaal ander karakter. Ook hij deed trouw het werk dat zijn vader hem opdroeg, maar in wezen vond hij het maar niks. Nee, deze grote boerderij zou nooit van hem worden en om later knecht bij zijn broer te worden, dat leek hem maar niets. Hij kon veel beter zijn deel van de erfenis opvragen en in het buitenland zijn toekomst opbouwen. Wie weet zou hij ver van huis nog wel veel rijker worden dan zijn broer ooit zou worden. Met zijn erfdeel zou hij in het buitenland veel kunnen bereiken. Het was wel een heel ding wat hij van plan was, zo jong nog en dan de wijde wereld intrekken, maar er waren er meer die dit deden en het avontuur lokte hem wel.

De jongste zoon besprak zijn plannen met zijn vader en die vond het direct goed. De vader vond het wel erg moeilijk om zijn jongste zoon zo maar te laten gaan. Maar als hij er over nadacht dan was dit misschien wel het beste. Zijn beide zonen waren wel broers, maar geen echte vrienden....

Zijn jongste zoon was nog wel erg jong, maar als hij dit perse wilde, dan moest het ook maar zo snel mogelijk gebeuren.

De vader verdeelde zijn hele bezit in drieën. Een derde deel was voor zijn jongste zoon. Toen alle bezittingen te gelde waren gemaakt, werden grote zakken vol met zilverstukken op een kameel geladen en ging de jongste zoon op reis naar een ver land.

Zijn vader zag hem wegrijden. Nog zo jong en dan toch zo moedig. Zou hij hem ooit terugzien? Het afscheid was de vader zwaarder gevallen dan hij gedacht had.

Het was goed dat het werk er was. Hij moest zorgen voor zijn boerderij en voor zijn landerijen, voor zijn slaven en voor zijn vee. Gelukkig was daar nog zijn oudste zoon. O, als hij die niet had gehad! Hoe had hij het anders uitgehouden nu zijn jongste zoon niet meer bij hem was? Ja, vooral die eerste weken had hij erg veel heimwee naar zijn jongste zoon. Hoe zou het met hem gaan?

Midden in een grote stad, ergens een ver vreemd land waar men de God van Israël niet kende, ging de jongste zoon wonen. Hij huurde een groot huis dat hij zeer luxueus liet inrichten. Dat hoorde toch zo voor een zoon van een rijke vader! Zodra hij een beetje ingeburgerd was zou hij met zijn nieuwe zaak gaan beginnen en veel geld verdienen....

Al heel snel kreeg deze jongeman vrienden in deze vreemde stad, allemaal jong en sportief net zoals hijzelf was. Het duurde niet lang of hij voelde zich hier in de vreemde helemaal thuis. Natuurlijk dacht hij nog wel eens aan thuis, aan zijn vader en aan zijn grote broer, maar heimwee had hij beslist niet. En om nu direct al met zijn nieuwe zaak te beginnen? Ach, dat kon nog wel even wachten. En mocht hij na al die jaren van hard werken thuis op de boerderij ook eens vakantie hebben en van het leven genieten? En echt nodig om zelf geld te verdienen was het niet. Nee, hij had geld genoeg. In overvloed zelfs.

Alle dagen kwamen zijn nieuwe, vrolijke vrienden op bezoek en elke avond was het feest. Hij had nooit geweten dat het leven zo goed kon zijn. Wat had hij thuis toch veel gemist. Hij moest heel wat feesten inhalen....

Dat zeiden zijn nieuwe vrienden ook tegen hem. Zijn nieuwe vrienden die leefden en feest vierden van zijn geld. Ze lieten hem ook kennis maken met ‘verkeerde’ vrouwen. En toen werden de feesten nog grootser en wilder en pas in de vroege ochtend, moe van het vele drinken, gingen ze naar bed.

Deze jongste zoon raakte verslaafd aan de drank en hij dacht er niet aan om nu nog een eigen zaak te beginnen. Dat kwam later wel....

Jammer was het dat hij niet in de gaten had hoe snel zijn geld er doorheen ging. Hij dacht dat zijn geld niet op kon! Een grote misrekening.

Hij had al niet veel geld meer toen er in het land een hongersnood kwam. In heel korte tijd was al zijn geld op en wist hij niet hoe hij aan eten kon komen. In zijn grote nood ging hij naar zijn nieuwe vrienden en vroeg hun om hulp. Zij hadden meegedaan, meegeholpen om zijn geld op te maken. Het zou toch normaal zijn dat zij hem nu gingen helpen?

Maar in plaats van helpen wezen ze hem de deur. Had hij maar niet zo dom moeten zijn om al zijn geld er doorheen te jagen!

Zo stond hij daar dan in die vreemde stad platzak op straat. Het ergste van alles vond hij niet eens zijn bittere armoede en zijn erg grote honger maar dat was de spot van zijn nieuwe vrienden, die geen vrienden bleken te zijn....

Nu wist hij wat de vriendschap van de wereld waard was.

Hij dacht terug aan zijn vader die van hem hield. Aan al het geld van zijn vader dat hij verkwist had. Maar dat was voorbij, voorgoed voorbij. Nee, nooit weer durfde hij zijn vader onder ogen komen.

Hij ging naar een man die hij kende en vroeg hem om werk. Alles wilde hij wel doen en een hoog loon vroeg hij niet. De man schudde zijn hoofd. Nee, werk voor hem had hij niet. Hij kostte hem al moeite genoeg om al zijn slaven eten te geven. Maar de jongste zoon drong aan. Het ging tenslotte om zijn leven en hij liet zich niet zo maar door deze man wegsturen. Zo lang zeurde hij door om werk dat tenslotte de man zei: 'Ik zou nog wel een man kunnen gebruiken om op de varkens te passen, maar dat is natuurlijk geen werk voor een Jood.'

De jongeman huiverde. Die onreine beesten die geen Israëliet ooit aan mocht raken. Maar hij had geen andere keus. Heel bedeesd zei hij: 'Ik neem het aan.' Dit had zijn vader eens moeten weten dat hij, zijn liefste zoon, zo diep gevallen was! Die avond zat hij in de varkensstal bij de varkens. Met hongerige ogen keek hij naar het voer van de varkens. Vies varkensvoer dat de mensen niet eten.

Zelfs de varkens aten het pas, wanneer het eerst geroosterd was. Anders lieten ze het gewoon staan. Maar wat had hij, net zoals deze varkens, nog graag eens voldoende te eten gehad. Alle dagen deed hij zijn werk, maar voldoende eten kreeg hij niet. Zelfs van dat vieze varkensvoer moest hij afblijven.

Hoe langer hij varkenshoeder was hoe meer hij aan zijn vader dacht. Stel je eens voor dat hij thuis was en dat hij zijn vader aan het hoofdeinde van de tafel zag zitten terwijl de slaven het eten opdienden.

Als hij nog maar één keer zijn vader zou mogen zien. Nog één keer naar zijn vriendelijke ogen mocht kijken, nog één keer zijn zegende handen boven dat kostelijke brood zien

Het geld van zijn vader, die er zo hard voor gewerkt had. Geld, waar ook hij veel geld mee had kunnen verdienen. Maar in plaats daarvan had hij het er doorgejaagd met drank en veel vrouwen. En nu zat hij hier in dit heidense land bij die vreselijke varkens.

Maar zo, op deze manier kon en mocht het niet langer! Hij moest naar huis en zijn schuld bekennen en zeggen: ‘Vader, ik heb me slecht gedragen tegenover God en tegenover u. Ik verdien het niet meer om uw zoon te zijn. Behandel mij voortaan net zoals uw armste knechten.’

Heel misschien zou hij dan weer ergens in de boerderij van zijn vader mogen slapen. En zo niet, dan had hij in ieder geval schuld bekend en zou hij rustig kunnen sterven.

Diezelfde dag nog ging hij op reis. Eigenlijk was hij te ondervoed om die lange reis te kunnen maken. Hij liep op blote voeten en onderweg moest hij bedelen om een stukje brood. Maar hij zette door en maanden later was hij weer in zijn eigen land, dichtbij zijn oude dorp waar hij geboren was.

Hoe lang was het geleden dat hij als een rijk man op reis was gegaan, zittend op een kameel met veel zakken zilver aan beide kanten? En nu kwam hij weer terug als een arme bedelaar, de voeten stuk gelopen en met holle wangen van de honger.

Maar erger dan dit alles was de schuld die hij met zich meedroeg. Iets wat hij nooit weer goed kon maken.

Zijn vader stond buiten alsof hij hem stond op te wachten. Heel in de verte zag zijn vader hem al aankomen. Ja, dat was hem. Ook al zag hij er totaal anders uit dan op de dag toen hij wegging, deze jonge man die daar aan kwam lopen was zijn zoon. Zijn vader herkende hem aan zijn houding, aan zijn manier van lopen. Zo vlug hij kon liep de vader zijn jongste zoon tegemoet. Sloeg zijn armen om hem heen en kuste hem. Daarna nam de vader zijn zoon bij de hand en als een belangrijke hoge gast bracht hij hem thuis, in zijn grote boerderij.

De jongste zoon? Hij kon eerst geen woorden vinden om iets te zeggen, zo schaamde hij zich. Nog nooit had hij geweten hoeveel zijn vader van hem hield.

Nog nooit had hij geweten hoeveel zijn vader van hem hield.

En al stotterend verteld hij alles, alles wat hij gedaan had. Niets verzweeg hij.

Als laatste zei hij: ‘Vader, ik heb me slecht gedragen tegenover God en tegenover u. Ik ben het niet meer waard uw zoon genoemd te worden.’

Dat andere, om te zeggen dat hij graag de minste van zijn vaders knechten wilde worden, dat kon hij niet meer over zijn lippen krijgen. Nee, dat zou een slag in het gezicht van zijn vader zijn geweest. Zijn vader die hem als zijn eigen zoon verwelkomd had!

En pas toen zag zijn vader de slaven die nieuwsgierig binnengekomen waren en alles gehoord hadden.

‘Vlug’, zei hij tegen hen, ‘haal snel mijn mooiste jas en trek hem die aan. Doe een ring om zijn vinger en doe hem schoenen aan zijn voeten. Haal het vetste kalf en slacht het. We gaan eten en feestvieren! Want mijn zoon was dood, maar nu leeft hij weer. Ik was hem kwijt, maar nu heb ik hem weer terug!’

Nog geen uur later begon het blijde feest!

Het was niet meer zo vroeg toen de oudste zoon thuis kwam van het werken op het land. Vanuit de verte zag hij dat er op de boerderij iets bijzonders gaande was. Uit alle ramen straalde licht. Hij hoorde muziek en zag buiten in het licht van fakkels mensen dansen. Er moest onverwachts wel een zeer bijzonder gast gekomen zijn, dat zijn vader die persoon op deze manier verwelkomde.

Aan een slaaf die hem tegemoet kwam vroeg hij wat er op de boerderij gaande was en of hij zo in zijn werkkleding wel naar binnen kon gaan.

De slaaf antwoordde: ‘Je broer is thuisgekomen. Hij leeft nog en je vader heeft het vetste kalf laten slachten omdat zijn jongste zoon er weer is.’

De oudste zoon bleef acuut staan. Verslagen door wat hij hoorde. Dit kon hij niet geloven! Nee, dit kon niet waar zijn.

Hij werd kwaad en wilde niet naar binnengaan. Dit was toch in- en ingemeen! Het geld waar zijn vader en hij zo hard voor gewerkt hadden, had zijn broer er doorheen gejaagd en als een bedelaar was hij nu thuisgekomen....

Dat hij nog thuis durfde komen! Dat hij zich niet doodschaamde. En dat zijn vader niet wijzer was. In plaats dat hij hem van het erf afgejaagd had, had hij het gemeste kalf laten slachten. Zoiets was voor hem, zijn oudste zoon, nog nooit gebeurd! Zo zag je maar weer van wie zijn vader het meeste hield.

Maar zo ging het in de wereld: wie het geld van zijn vader met drank en slechte vrouwen verbraste werd thuis met open armen ontvangen. En hij, de oudste zoon, die altijd trouw en met veel plichtsbesef zijn werk deed, was niet in tel.

Maar hij ging niet feestvieren omdat zijn broer thuisgekomen was!

Tegen de slaaf zei hij: ‘Zeg maar tegen mijn vader dat hij niet op mij hoeft te rekenen.’

Toen de slaaf de boodschap overgebracht had, ging de vader haastig staan en liep vlug naar buiten. Die middag had hij zijn jongste zoon thuisgehaald en nu ging hij naar buiten om zijn oudste zoon op te halen die hij niet minder lief had.

‘Lieve jongen,’ zei hij vriendelijk, *‘kom toch met me mee naar binnen. Want hoe zou ik feest kunnen vieren als ik één van mijn beide zoons moet missen?’*

Maar bitter antwoordde de oudste zoon: ‘Ik werk nu al zo veel jaren voor u. En ik heb altijd gedaan wat u van mij vroeg. Toch heeft u voor mij nooit een dier laten slachten. Niet eens een geitje om feest te vieren met mijn vrienden. Maar nu komt die zoon van u thuis en voor hem slacht u het vetste kalf! Terwijl hij uw geld uitgegeven heeft aan de hoeren.’

Maar de vader zei tegen hem: ‘Lieve jongen, jou heb ik toch altijd bij me. En alles wat van mij is, is van jou. Je weet toch dat ik van jou houd!’

De oudste zoon reageerde niet.

‘Kom,’ zei de vader nog een keer, ‘we kunnen nu toch niet anders dan blij zijn en feestvieren. Want je broer was dood, maar hij leeft weer. We waren hem kwijt, maar nu hebben we hem weer terug.’

Er stonden niet alleen tollenaars om Jezus heen, toen hij deze gelijkenis vertelde. Ook waren er veel Farizeeërs die naar Jezus’ verhaal luisterden.

Deze gelijkenis was speciaal voor beide groepen bestemd. De tollenaars die het met de vijand, met de Romeinen hielden, dat waren de verloren zonen van Israël. Door dit verhaal van Jezus konden ze leren dat ze altijd met hun schuld, met hun spijt naar Jezus mochten gaan. En wanneer ze dat deden, zou God hen aannemen als zijn kinderen. Want zo groot is Zijn liefde voor de mensen, dat Hij ze alle verkeerde dingen wil vergeven, ook al zijn het er nog zo veel.

Maar ook de Farizeeërs konden zichzelf herkennen in dit verhaal van de vader en zijn twee zonen. Zij waren de oudste zoon die het niet uit kon staan dat Jezus ook naar tollenaars luisterde en zelfs met hen at.

Het verhaal dat Jezus nu verteld had was voor hen een ernstige waarschuwing. Want als zij hun houding niet veranderden, dan zou in het Koninkrijk der hemelen veel tollenaars hen voorgaan.

Want het Koninkrijk van God is niet voor mensen die heel vroom zijn en zich heel erg druk maken of ze de wet van God wel op de juiste manier in de praktijk brengen. Nee, het Koninkrijk van God is in de eerste plaats bedoeld voor mensen die spijt hebben van al hun verkeerde daden. Voor mensen die in Jezus geloven en alleen op hem vertrouwen.

Het Koninkrijk van God is voor de tollenaar, voor de struikrover, voor de moordenaar en voor de dief, op voorwaarde dat ze spijt hebben en zich aan Jezus toevertrouwen.

Het Koninkrijk van God is voor de jongste zoon toen hij terugging naar het huis van zijn vader.

Het Koninkrijk van God is ook voor de oudste zoon als hij wil erkennen dat hij niet in eigen kracht daarin kan binnenkomen. Ook hij heeft Jezus nodig!

